

ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมทางกาย ความรู้ โรคร่วม และคุณภาพชีวิต
ของผู้ป่วยที่มีภาวะกล้ามเนื้อปัสสาวะไม่อยู่ภายหลังผ่าตัดต่อมลูกหมากออกทั้งหมด

อรรรรณ ปรางประสิทธิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2556

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมทางกาย ความรู้ โรคร่วม และคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยที่มีภาวะกลั้นปัสสาวะไม่อยู่ ภายหลังผ่าตัดต่อมลูกหมากออกทั้งหมด

THE RELATIONSHIPS AMONG PHYSICAL ACTIVITY, KNOWLEDGE, COMORBIDITY AND QUALITY OF LIFE IN PATIENTS WITH URINARY INCONTINENCE FOLLOWING RADICAL PROSTATECTOMY

อรรถรณ ปรางประสิทธิ์ 5338110 NSAN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: สุพร ดนัยคุณฎีกุล, พย.ค., อรรถรณ โตสิงห์, พย.ค.

ภควัฒน์ ระมาตร, พ.บ., ว.ว. ศัลยศาสตร์ยูโรวิทยา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงบรรยาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมทางกาย ความรู้ โรคร่วม และคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยที่มีภาวะกลั้นปัสสาวะไม่อยู่ภายหลังผ่าตัดต่อมลูกหมากออกทั้งหมด กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ ผู้ป่วยที่มีภาวะกลั้นปัสสาวะไม่อยู่ภายหลังผ่าตัดต่อมลูกหมาก 3 เดือนขึ้นไป ที่ได้รับการผ่าตัดต่อมลูกหมากด้วยวิธีการทำผ่าตัดโดยใช้กล้องช่วยผ่าตัด และการผ่าตัดแบบใช้แขนกลหุ่นยนต์ช่วยผ่าตัด มีอายุมากกว่า 35 ปี ซึ่งไม่ได้เป็นผู้ป่วยมะเร็งต่อมลูกหมากที่กำลังได้รับการรักษาด้วยการฉายแสงและไม่ได้มีภาวะทุพพลภาพ อัมพฤกษ์ อัมพาตที่มีผลต่อการถ่ายปัสสาวะ ที่มารับบริการที่แผนกผู้ป่วยนอกศัลยศาสตร์ระบบทางเดินปัสสาวะ โรงพยาบาลศิริราช จำนวน 88 ราย ระยะเวลาการศึกษาตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม 2556 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มัชฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตของผู้ที่มีปัญหาภาวะกลั้นปัสสาวะไม่อยู่ภายหลังผ่าตัดต่อมลูกหมากออกทั้งหมดโดยรวมเฉลี่ยร้อยละ 88.80 (SD=10.63) โดยมีคุณภาพชีวิตด้านจิตสังคมมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 93.24 (SD=10.11) รองลงมาด้านความรู้สึกลบเมื่อต้องเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมเฉลี่ยร้อยละ 89.94 (SD=13.14) และด้านข้อควรหลีกเลี่ยงและข้อจำกัดในพฤติกรรมเฉลี่ยร้อยละ 83.09 (SD=14.69) มีระดับการออกกำลังกายที่มีการใช้พลังงานในการมีกิจกรรมทางกายอยู่ระหว่าง 52.36-293.91 MET hours/week (\bar{x} =125.67, SD=51.28) มีความรู้เกี่ยวกับภาวะกลั้นปัสสาวะไม่อยู่ในระดับปานกลางมากที่สุดร้อยละ 58 มีระดับความรุนแรงของโรคร่วมในระดับน้อยร้อยละ 69.3 และพบว่าความรู้มีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยที่มีภาวะกลั้นปัสสาวะไม่อยู่ภายหลังผ่าตัดต่อมลูกหมากออกทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.215, p < .05$)

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา หลังจากผู้ป่วยได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นมะเร็งต่อมลูกหมากที่ต้องได้รับการผ่าตัด ควรมีการวางแผนการพยาบาลเพื่อให้ความรู้ไปพร้อมๆ กับการฝึกอบรมการกล่อมเนื้ออู้งเชิงกรานก่อนการผ่าตัด ตลอดจนควรมีการติดตามเป็นระยะ เพราะทุกขั้นตอนมีความสำคัญยิ่งที่จะช่วยให้ผู้ป่วยสามารถเปลี่ยนผ่านไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีเมื่อผู้ป่วยกลับไปอยู่ที่บ้าน

คำสำคัญ: กิจกรรมทางกาย/ความรู้/โรคร่วม/คุณภาพชีวิต

THE RELATIONSHIPS AMONG PHYSICAL ACTIVITY, KNOWLEDGE,
COMORBIDITY AND QUALITY OF LIFE IN PATIENTS WITH URINARY
INCONTINENCE FOLLOWING RADICAL PROSTATECTOMY

ORAWAN PRANGPRASIT 5338110 NSAN/M

M.N.S. (ADULT NURSING)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: SUPORN DANAIDUTSADEEKUL, D.N.S.,
ORAPAN THOSINGHA, D.N.S., PATKAWAT RAMART, M.D.

ABSTRACT

This study was descriptive correlational research which aimed at investigating the relationship between selected factors of physical activity, knowledge, and co-morbidity and quality of life in patients with urinary incontinence following radical prostatectomy. The population of the study consisted of 88 patients with urinary incontinence following radical prostatectomy via laparoscopic radical prostatectomy and robotic-assisted laparoscopic radical prostatectomy, whose postoperative duration was longer than three months, who were aged 35 years old or older, who had not been treated with radiotherapy, and who did not suffer from disability, paresis, or paralysis that affected urination. Data collection took place at the outpatient urological clinic and special urological clinic (after-office-hours clinic) at Siriraj Hospital. The study period was from February to May, 2013. Data were then analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and median. Also, Pearson's product-moment correlation coefficient was employed to determine the relationships among the study variables.

The study findings showed that the overall quality of life for those with urinary incontinence was equal to 88.80% (SD=10.63). As regards the quality of life of patients with urinary incontinence following radical prostatectomy, the subjects had a quality of life in the psychosocial impacts dimension with the mean of 93.24% (SD=10.11), followed by the social embarrassment dimension at the mean of 89.94% (SD=13.14), and the avoidance and limiting behavior dimension with the mean of 83.09% (SD=14.69), the subjects' levels of energy exertion in physical activities ranged from 52.36 to 293.91 MET hours/week (Mean=125.67, SD=51.28). More than half of the subjects, or 58%, had a moderate level of knowledge about urinary incontinence. More than two-thirds of the subjects, or 69.3%, had a low level of co-morbidities, and the study findings revealed that there was a statistically significant negative relationship between knowledge and quality of life of patients with urinary incontinence following radical prostatectomy ($r = -0.215, p < 0.05$).

Based on the finding of this study, after the patients have been diagnosed with prostate cancer and require surgery, nursing care plans should be devised so as to provide knowledge simultaneously with pelvic floor muscle exercises before the surgery, and there should be periodical monitoring and follow-ups. This is because all of these steps are considerably important to enable patients to have a smooth transition to ensure good quality of life when they return home.

KEY WORDS: AMONG PHYSICAL ACTIVITY/ KNOWLEDGE/ COMORBIDITY AND QUALITY OF LIFE